

"ישיבישע בלאט" "לאמדעט" ב"דף היומי" בש"ת ומ"מ

דף מא:

1. **שזעם על אוהבו**, עי' רש"י דזה הציבור, וקשה דבמשל הבא לגבי פרוכת הקודש משמע דחטא הציבור חמור משל יחיד?
2. **כל העושה על דעת ראשונה הוא עושה**, ויל"ע האם זהו אומדנא שכך עושה על דעת הראשונה, או שזהו דין שדעתו הראשונה ממשיכה כל זמן שהוא בסתמא, ואף אי ודאי לא תהא אומדנא שכך דעתו?
3. **כל העושה וכו'**, והנה כאן נראה למסקנא וכן רוב השיטות דלא אמרינן כל העושה על דעת ראשונה הוא עושה, והנה בשבת צא. אמרינן על המצניע לזרע וכו' דחייב בכל שוה ואף אם מתי שהוציאו שכח למה הצניעו, דכל העושה על דעת ראשונה הוא עושה, וכן נפסק להלכה, וצ"ע מאי שנא מכל העושה וכו' דהכא שלא נפסק להלכה?

התשובות

ע"ב

1. **כן הקשה המהרש"א**, ולכן ביאר דאוהבו זהו הכהן גדול, **והקשה העיון יעקב** דאין פשט הלשון דבכל מקום ישראל נקראו אוהבים, **ולכן תי' דכאן איירי קודם שחטאו** ואומר מה יהיה דינם, **וע"ע מרומי שדה**.
2. **בשפת אמת כאן ובמנחות טז**. כתב כצד הראשון, ואחד מהראיות לזה מלקמן בפיגל בראשונה ושנייה ולא בשלישית דלא אמרינן כל העושה וכו' לדעת רב אשי, דמזה שבשנייה חשב בפירוש חזינן דלא היתה כן דעתו מסתמא, אמנם הקשה על זה מסברא דמה שייך בזה מחלוקת באומדנא?, **ועי' אור זרוע ח"א תרי"א**. **ובחי' הגר"ז שם** במנחות ביאר כצד השני, דזהו דין שדעתו הראשונה ממשיכה אף שאין שום אומדנא על זה.
3. **בקרן אורה ב'** חילק בין מחשבת איסור לשאר מחשבות, **ובמרומי שדה** מחלק בין מקום שסגי במחשבה למקום שבעי דיבור כמו הכא שלא אמרינן שממשיכה ה"דעת ראשונה" (עי' מש"כ ברש"י ד"ה כגון), **ובחי' הגר"ז בדף ב'**. הביא לחלק דכשצריך שהמעשה יעשה על דעת מסויימת כמו שם בשבת אמרינן דדעת הראשונה ממשיכה, וכן במחשבת שלא לשמה מהני, אבל מחשבת פיגול אינו דין במעשה על דעת מסויימת, אלא עצם המחשבה היא היא הפוסלת, ובזה אמרינן שלא ממשיכה המחשבה הראשונה.

קו "ישיבישע בלאט" לשמיעת השאלות והתשובות מידי יום - 0795255901

הערות, הארות, ומראי מקומות

שעירי עבודת כוכבים, עי' חי' הגר"ז ובשיעורי בניו שדנו האם יש שם אחד לכל חטאות הפנימיות, רק מביאים מינים שונים לפי העבירות, או שלכל קרבן שם נפרד, עי"ש שהוכיחו כצד השני הנ"ל, ועי' בגר"ז מה שדן לפי זה אי נוהג בהם וידוי אע"פ שאין סמיכה.

ע"ב

אם רובה סרחה וכו', ועי' ירושלמי תענית ב' א' שהביא מחלוקת על לימודים אלו, עי' בשיעורי הגרמ"ד מה שהאריך בשם אביו בבאור הירושלמי.

פיגל בקומץ ולא בלבונה וכו', ועי' רש"י דכל המחלוקת היא בהקטרה, ועי' ברמב"ם פסוהמ"ק טז ז' שנקט את מחלוקתם גם לענין קמיצה וליקוט נתינה לכלי והולכה וזריקה, ועי' משנה למלך שם וקרן אורה.

מפגלין בחצי מתיר, והחילוק בין זה לתפוס לשון ראשון דהתם הוא שני מחשבות בדבר אחד אבל הכא איירי במחשבה אחת במעשה אחד רק שהוא אחד מכמה מתירין, עי' עולת שלמה.

רש"י ד"ה כגון, הביא דלרבנן דל"א על דעת ראשונה הוא עושה צריך שיפגל בפה, ומה שהצריכו לומר כן בדעת רבנן, עי' מרומי שדה וטהרת הקודש, ובגר"ז דף ב'. ביאר לפי דרכו דבזה שיש דינים במחשבה זו רואים שהיא מחשבה הפוסלת בעצמותה (עי' תשובה ג'), ולכן לא מהני בה כל העושה וכו'.

תוד"ה ממאי, במה שהקשו מאי שנא משוחט את הפסח סימן א' לשם מולים וסימן שני לשם ערלים, דלרבנן דאין מפגלין בחצי מתיר אמרינן דכשר, ולא כמו כאן דפסול, עי' תירוצם, ובקרן אורה תירץ דהתם מחשבת ערלים אינה פוסלת, אלא שקרבן לשמה לא מועיל דבעי לאוכליו ולכן כששחט לשם מולים וערלים כשר, וה"ה לרבנן דאין מפגלין חצי מתיר הוי כמעשה אחד לשם מולין וערלים, וע"ע אור שמח פסוהמ"ק טז ז'.

ובעיקר דברי התוס' דהפסול דרבנן, עי' קדשי דוד וחי' רז"ס מב: דדייקו מרש"י דהוא מה"ת, ועי' מנחת אברהם.

רב אשי אמר שלא לשמו, ובמה שבא להוסיף על דברי רבא, הלא פשוט הוא דדין שלא לשמו כחוץ למקומו, עי' מרומי שדה ומנחת אברהם.

"החיזוק היומי"

משל למלך וכו', והנה ניתן לפרש על דרך הדרוש שמיטעא שסרח היינו עמוד העבודה שנעשה ע"י הכהנים שהם מיעוט מבני ישראל, ובזה פמליא שלו עוד מתקיימת, אבל רובא שסרחו היינו עמוד התורה המוחזק ע"י כלל ישראל אם הוא ח"ו יפול, אזי פמליא שלו מסתלקת, כמו שאנו רואים שבזמן הגלות זוכים בני"ה להשראת השכינה, ע"י עמוד התורה.

לע"נ הג"ר בן-ציון חיים בה"ג רבי משה זצ"ל נלב"ע טו' כסלו תשעח'

להנצחות והארות 0527652935, או 7652935@gmail.com לקבלת הדף במייל שלח בקשה לכתובת זו, והדף יישלח אליך בל"ג מידי יום.